

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Monika Koba

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa W. Ż.

przeciwko B. W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 28 lutego 2019 r.,

zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w B.

z dnia 13 września 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

1. oddala zażalenie,

2. oddala wniosek powoda o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 września 2018 r. Sąd Okręgowy w B. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej B. W. od wyroku tego Sądu z dnia 1 marca 2018 r. rozstrzygającego o apelacji wniesionej przez pozwaną od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 17 sierpnia 2017 r. w sprawie z powództwa W. Ż.

Według Sądu Okręgowego skarga kasacyjna wniesiona przez skarżącą nie spełniała wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c., gdyż skarżąca nie wskazała w niej, czy zaskarża wyrok dnia 1 marca 2018 r. w całości, czy w części, oraz nie określiła precyzyjnie zakresu wniosku kasacyjnego,

tj. wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku. Sąd podkreślił ponadto, że wskazana przez skarżącą wartość przedmiotu zaskarżenia - kwota 50 000 zł - nie koreluje z wnioskiem kasacyjnym, gdyż jest niższa o 14 542,87 zł od kwoty zasądzonej od skarżącej na rzecz powoda w pkt I zaskarżonego wyroku. Wskazanie takiej wartości przedmiotu zaskarżenia sugeruje, że intencją skarżącej było zaskarżenie wyroku w części, jednak brak jednoznacznego określenia zarówno zakresu zaskarżenia, jak i brak sprecyzowania wniosku kasacyjnego sprawia, że w żaden logiczny sposób nie można ustalić niezbędnych wymogów skargi kasacyjnej.

Z tego powodu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną bez wzywania skarżącej do uzupełnienia dostrzeżonych braków.

Zażalenie na postanowienie z dnia 13 września 2018 r. złożyła pozwana. Zarzuciła naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Wskazała, że wniesiona przez nią skarga kasacyjna określa zakres zaskarżenia i żądanie, które wynikają z określenia wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 50 000 zł i zamieszczonego w skardze wniosku o uchylenie pkt I, III i IV wyroku z dnia 1 marca 2018 r., a także z całości wywodów skargi, w której mowa o niezasadnym nieuwzględnieniu zarzutów apelacji pozwanej dotyczących potrącenia kwoty 50 000 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wymaganie wskazania zakresu zaskarżenia orzeczenia skargą kasacyjną (art. 398⁴ § 1 pkt 1 *in fine* k.p.c.) i wymaganie oznaczenia zakresu żądanego uchylenia lub zmiany (art. 398⁴ § 1 pkt 4 *in fine* k.p.c.) stanowią wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej, których niespełnienie uzasadnia jej odrzucenie bez wzywania skarżącego do uzupełnienia tego braku (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

Wyrok z dnia 1 marca 2018 r., który pozwana zaskarżyła skargą kasacyjną, zawiera - po sprostowaniu - zmianę wyroku z dnia 17 sierpnia 2017 r., obejmującą zasądzenie na rzecz powoda od pozwanej kwoty 64 542,87 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w wyroku oraz modyfikującą rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu w pierwszej instancji (pkt I), uchylenie wyroku z dnia 17 sierpnia 2017 r. w części dotyczącej kwoty 8 582,80 zł i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji (pkt II),

oddalenie apelacji pozwanej od wyroku z dnia 17 sierpnia 2017 r. w pozostałej części (III) oraz rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt IV).

Wnosząc skargę kasacyjną pozwana wskazała, że zaskarża wyrok z dnia 1 marca 2018 r., ale nie określiła, czy zaskarża go w części, czy w całości (początek skargi), i wniosła o uchylenie tego wyroku (błędnie nazwanego postanowieniem) w zakresie punktu I, III, IV oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania. Jednocześnie podała, że wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 50 000 zł.

Nie ulega wątpliwości, że brak wskazania zakresu zaskarżenia wyroku z dnia 1 marca 2017 r., tj. czy został on zaskarżony w części, czy w całości, a w przypadku założenia, że został zaskarżony w części - brak wskazania, w której części został zaskarżony, jest brakiem skargi kasacyjnej, który uzasadnia jej odrzucenie, gdyż powoduje, że nie wiadomo, w jakich granicach pozwana objęła ten wyrok skargą kasacyjną (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2014 r., I CZ 86/14, nie publ., i z dnia 3 czerwca 2016 r., IV CSK 796/15, nie publ.).

Próba wykładni skargi kasacyjnej pozwanej w kierunku wskazującym na to, że zaskarżyła ona wyrok z dnia 1 marca 2018 r. w określonej części, jest niemożliwa, ponieważ nie można jednoznacznie ustalić, o którą część wyroku miałoby chodzić. Z jednej strony - gdyby posiłkować się wskazaniem zakresu wniosku kasacyjnego (pozwana wnioskuje o uchylenie wyroku z dnia 1 marca 2018 r. w zakresie pkt I, III i IV) - należałoby przyjąć, że zaskarżenie obejmuje pkt I, III i IV wyroku, tj. - co do pkt I - zasądzenie kwoty 64 542,87 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w wyroku wraz z modyfikacją rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu w pierwszej instancji. Z drugiej strony - gdyby uwzględnić oznaczenie przez pozwaną wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 50 000 zł (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2015 r., II CZ 48/15, OSNC-ZD 2017, nr 2, poz. 22) - trzeba by przyjąć, że część wyroku z dnia 1 marca 2018 r., którą zaskarżyła pozwana, nie obejmuje w całości zasądzenia kwoty 64 542,87 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w wyroku, lecz tylko część tego zasądzenia w wysokości 50 000 zł z ustawowymi

odsetkami. Wtedy jednak – wobec rozbicia w zaskarżonym wyroku zasądzonych odsetek na odsetki liczone od kwoty 6617,66 zł od dnia 22 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty oraz odsetki liczone od kwoty 57 925,21 zł od dnia 14 października 2014 r. do dnia zapłaty - nie byłoby możliwe ustalenie, co do których odsetek nastąpiło zaskarżenie wyroku z dnia 1 marca 2018 r. w granicach zaskarżenia zasądzenia kwoty głównej w wysokości 50 000 zł.

Oznacza to, że skarga kasacyjna nie spełnia wymagania określonego w art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c., tj. nie określa precyzyjnie zakresu zaskarżenia wyroku z dnia 1 marca 2018 r. Zarzut naruszenia art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. jest wobec tego bezzasadny, co uzasadnia oddalenie zażalenia. Oceny tej nie może zmienić nawet przyjęcie, że pozwana w skardze kasacyjnej określiła zakres wniosku kasacyjnego, gdyż wnioskowała o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie pkt I, III i IV, co można - w oderwaniu od innych elementów skargi kasacyjnej - uznać ewentualnie za wystarczające w świetle art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2018 r., I CZ 47/18, nie publ.). Skoro jednak zakresu zaskarżenia skargą kasacyjną wyroku z dnia 1 marca 2018 r. nie da się jednoznacznie ustalić, to tym samym nie da się przesądzić, że nie ma sprzeczności między zakresem zaskarżenia a zakresem wniosku kasacyjnego. Brak korelacji między zakresem zaskarżenia i treścią wniosku kasacyjnego sam przez się oznacza niespełnienie wymagań konstrukcyjnych skargi kasacyjnej i uzasadnia jej odrzucenie bez wzywania do uzupełnienia jej braków (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., V CSK 112/16, nie publ.).

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Wniosek powoda o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, który powód sformułował jako wniosek o obciążenie pozwanej tymi kosztami, Sąd Najwyższy oddalił, gdyż - biorąc pod uwagę treść art. 98 § 2 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 i k.p.c. i okoliczności postępowania zażaleniowego - należy uznać, że powód nie poniósł takich kosztów tego postępowania, których zwrotu mógłby się domagać od pozwanej.

